

PLETENÝ KOŠÍK/KVĚTINÁČ Z PEDIGU

Kdo může vyrobit?

Děvčata a chlapci ve věku 7. ročníku základní školy. V případě dostatečné trpělivosti žáků a učitele lze vyrábět i s žáky nižších ročníků. Doporučujeme však menší počet žáků ve skupině. Učitel bude muset sem tam pomáhat.

Za jak dlouho se to stihne?

Doporučujeme v rámci vyučovacího předmětu Technika vyhradit min. 8 vyučovacích hodin. Pokud žáci nemají dostatečné pracovní zkušenosti a nejsou zruční, zabere výroba více času.

Kdo zpracoval námět a výrobek doporučuje?

Hana Bučková, Univerzita Palackého v Olomouci



Co se žáci naučí?



Očekávané výstupy učení:

- postupuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, video-návodu,
- rozliší a pojmenuje základní technické materiály na základě přímé zkušenosti,
- volí a bezpečně používá pracovní pomůcky, nástroje a nářadí za účelem zpracování materiálu,
- dbá na správné provádění pracovních činností a postupů a prakticky je využívá při zhotovování výrobků z technického materiálu.

Konkrétní dovednosti:

- práce s pedigem, založení osnovy košíku, pletení košíku se třemi opleťovacími pruty, točená závěrka,
- práce s kleštěmi a šídlem.

Jaký materiál a pomůcky potřebujeme?



Pracovní prostory:

- školní dílna,
- při využití mobilních sad nářadí lze vyrábět i v běžné třídě nebo doma.

Materiál:

- dno Ø 14 cm s 22 dírkami, přírodní pedig – 2,5 mm, barevný pedig – 2,5 mm.

Pomůcky:

- pracovní oděv, nůžky, štipací kleště, šídlo, metr, nádoba s vodou, ručník.

Pracovní postup

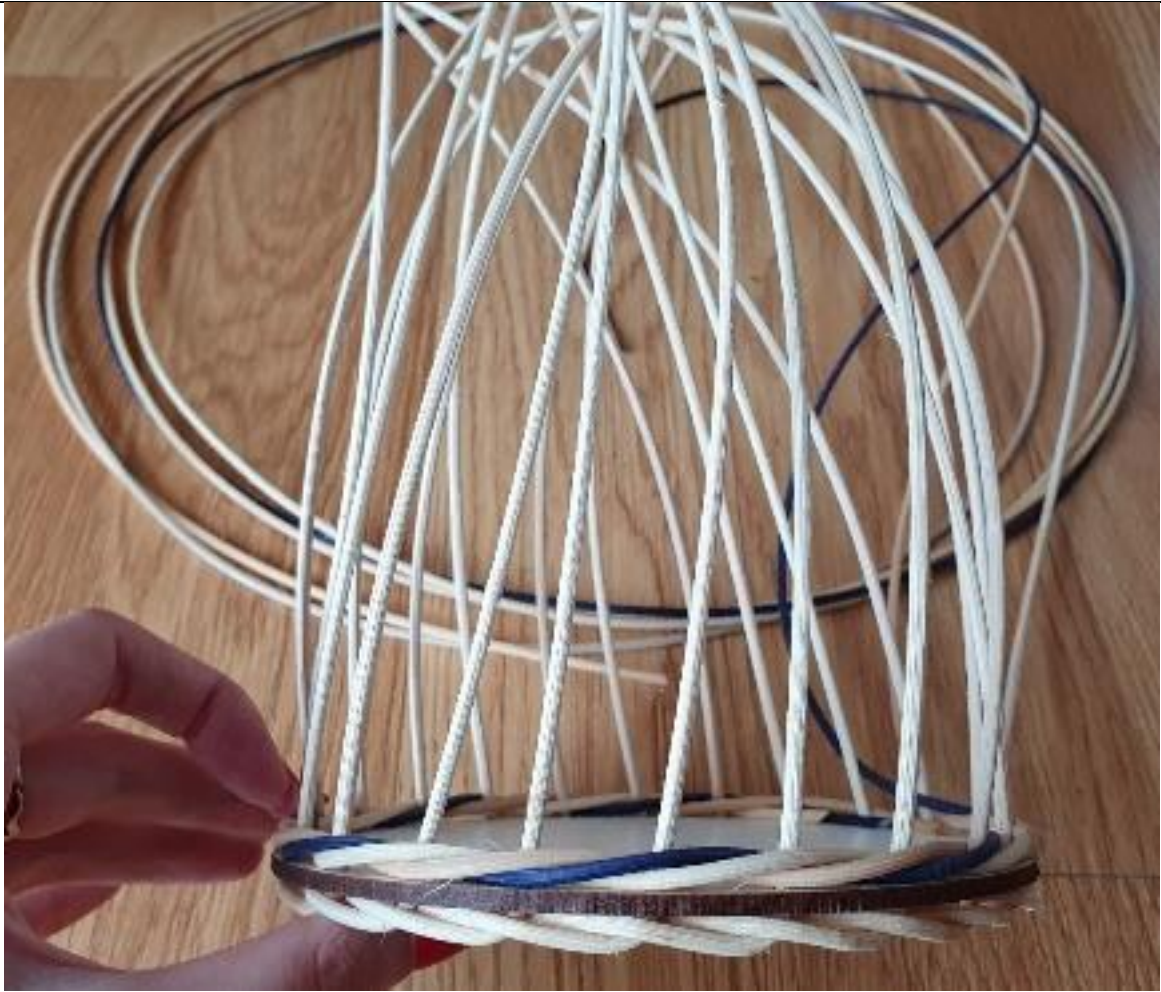


1. Příprava osnovy: Nastříhejte si 22 prutů z přírodního pedigu 2,5 mm. Délka prutu - 5 cm na ukotvení prutu do destičky + výška košíku + 20 cm na závěrku. Naše pruty jsou dlouhé 35 cm.
2. Ukotvení osnovy do dna: Nastrkejte do dna 3 pruty. Vezměte první zleva, ved'te ho přes jeden prut za druhý. Prut směřuje do středu dna s přesahem cca 1 cm. Postupně vkládejte další pruty, dokud nepřipravíte celou osnovu.
3. Uzavření osnovy: Poslední stojící prut provlékněte směrem dovnitř pod první již ležící prut. Tím se kruh propojí.
4. Pletení stěny košíku třemi opleťovacími pruty: Založte tři vyplétací pruty tak, aby se každý opíral zevnitř o jednu osnovu. Vezměte vždy první zleva, ved'te ho přes dvě stojící osnovy a vložte ho za třetí osnovu (první neopletená).

Tímto způsobem pokračujte stále dokola spirálovitě dál. Žádná osnova nesmí zůstat neopletená. Plynule pokračujte do další řady.

5. Nastavení proutku: Dojde-li vám proutek, nastavte ho novým proutkem tak, že pod konec starého proutku vložíte nový proutek a pokračujete v pletení novým proutkem.
6. Točená závěrka: Při uzavírání košíku pracujete jen s osnovami. První libovolný prut položte za následující stojící osnovu směrem ven. Tímto způsobem pokračujte okolo celého obvodu. Poslední stojící prut provlečte pod smyčku vzniklou z první ohnuté osnovy. Tím je ukončená první řádka závěrky.
7. Pokračujte libovolným prutem, ten vedte nad dvěma pruty a provlečte směrem dovnitř. Následující pruty provlékejte stejným způsobem. Poslední dva pruty postupně provlékněte do volných mezer závěrky.
8. Nyní jsou všechny pruty uvnitř koše, zbývá uplést zámeček, což je poslední krok točené závěrky (začištění a zpevnění košíku). První libovolný prut přeložte přes vedlejší prut a tak postupujte dokola.
9. Dokončení košíku: Postupně odstříhnete všechny přečnívající proutky na vnější i vnitřní straně košíku. Při odstříhávání proutků na vnější straně košíku nejdříve odtáhněte proutek od stěny košíku a potom jej odstříhnete kolmo ke košíku. Tak bude řezná plocha uvnitř košíku.
10. Máme hotový košík ☺.







Metodické poznámky



1. Po celou dobu vyplétání košíku musí být materiál vlhký, pokud uschne, tak se láme. Proto košík průběžně namáčejte. První namáčení cca 5 minut.
2. Opletek třemi pruty patří k nejpoužívanějším druhům výpletu košíku.
3. Pedig lze barvit pomocí dostupných barev na barvení látky.
4. Při pletení košíku je důležité průběžně umačkávat jednu řadu na druhou.
5. Pro žáky je vhodné zvolit odlišné barvy opletových prutů.

Použité zdroje a další inspirace



Internetové zdroje:

- *TechnoMet* – sbírka metodických námětů k provádění technických činnosti žáků ve škole, zájmovém kroužku nebo dětmi doma. Primárně se zaměřuje na aktivity pro děti a mládež ve věku od 6 do 14 let. Dostupné na: <https://www.pdf.upol.cz/ktiv/technomet>.
- Založení osnovy: https://www.youtube.com/watch?v=JjgsBu4G17s&feature=emb_logo
- Pletení stěny košíku: https://www.youtube.com/watch?v=8LucWTDKpyc&feature=emb_logo
- Nastavování proutku: https://www.youtube.com/watch?v=yOjV0mCEGx4&feature=emb_logo
- Točená závěrka: https://www.youtube.com/watch?v=X3bqCN63AS4&feature=emb_logo